

Handläggare  
Jeremiasen Ola

Datum  
2015-05-26

Diarienummer  
SCN-2015-0197

Socialnämnden

## **Inspektionen för vård och omsorg: Klagomål om handläggning av barnavårdsärende vid socialtjänsten, Uppsala, dnr 8.2-12255/2014-15**

### **Förslag till beslut**

Socialnämnden föreslås besluta

**att** avge yttrande till IVO enligt upprättat förslag.

### **Sammanfattning**

2015-05-07 inkom beslut från IVO avseende klagomål om handläggning av barnavårdsärende vid socialtjänsten i Uppsala. Beslutet härstammar från ett klagomål som inkom från en individ till IVO i april år 2014. Individutskott Norr har vid två tillfällen avgett yttrande till IVO i ärendet. Nu efterfrågar IVO svar från nämnden avseende hur nämnden ska säkerställa att beslut att inte inleda utredning fattas, om det inte finns synnerliga skäl, inom fjorton dagar efter det att anmälan inkommit till nämnden.

I april 2015 antog socialnämnden en handlingsplan för stärkt kvalitet gällande myndighetsarbetet inom socialförvaltningens barn- och ungdomsavdelningar (SCN-2015-0081). Ett av syftena är att socialförvaltningen genom handlingsplanen ska säkerställa att socialstyrelsens råd och anvisningar följs liksom att förvaltningen följer gällande föreskrifter och lagar. Utöver detta pågår en genomgång av nämndens delegations- och arbetsordning **som Genomgången kommer** bland annat **kommer** att resultera i utökad delegation till nämndens tjänstemän. ~~vilket kommer att påskynda beslut om att inleda och inte inleda utredning.~~

Socialförvaltningen

Jan Holmlund  
Direktör

Handläggare  
Jeremiasen Ola

Datum  
2015-05-29

Diarienummer  
SCN-2015-0197

Inspektionen för vård och omsorg  
Box 423  
701 48 Örebro

## **Inspektionen för vård och omsorg: Klagomål om handläggning av barnavårdsärende vid socialtjänsten, Uppsala, dnr 8.2-12255/2014-15**

### **Ärendet**

2015-05-07 inkom beslut från IVO avseende klagomål om handläggning av barnavårdsärende vid socialtjänsten i Uppsala. Beslutet härstammar från ett klagomål som inkom från en individ till IVO i april år 2014. Individutskott Norr har vid två tillfällen avgett yttrande till IVO i ärendet (individärende). Nu efterfrågar IVO svar från nämnden avseende nedanstående.

Nämnden ska säkerställa att:

- Beslut att inte inleda utredning fattas, om det inte finns synnerliga skäl, inom fjorton dagar efter det att anmälan inkom till nämnden.

Nämnden ska redovisa vidtagna åtgärder och av redovisningen ska följande framgå:

- Vilka åtgärder nämnden har vidtagit alternativt avser att vidta för att på ett generellt plan komma till rätta med konstaterade brister och säkerställa att de inte upprepas.
- Tidpunkt för och omfattning av de genomförda eller planerade åtgärderna.
- Hur nämnden säkerställer att vidtagna åtgärder får önskad effekt i nämndens fortsatta handläggning av ärenden.

### **Nämndens yttrande**

I april 2015 antog socialnämnden en handlingsplan för stärkt kvalitet gällande myndighetsarbetet inom socialförvaltningens barn- och ungdomsavdelningar (SCN-2015-0081).

Handlingsplanen har följande syfte.

- Socialförvaltningen skall säkerställa med stöd av planen och befintliga resurser att medarbetarna ges möjlighet att på ett kompetent sätt bedriva den verksamhet som ingår i uppdraget från socialnämnden.

- Genom planen skall socialförvaltningen se till så att det finns personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Personalen skall tillförsäkras kontinuerligt stöd, handledning och utbildning för att kunna upprätthålla och vidareutveckla den kompetensnivå som krävs för att kunna utföra arbetsuppgifterna.
- Socialförvaltningen skall genom handlingsplanen också säkerställa att socialstyrelsens råd och anvisningar följs liksom att förvaltningen följer gällande föreskrifter och lagar.

För genomförande av handlingsplanen nyttjas den av kommunfullmäktige beslutade riktade satsningen, gällande förstärkning av socialtjänstens myndighetsutövning, om 5 miljoner kronor.

Socialnämnden avser att genom ett 9-punktsprogram genomföra behövliga satsningar. I 9-punktsprogrammet ingår bland annat följande.

1. Ökad grundbemanning på utrednings- och placeringsenheterna på avdelningarna barn och ungdom.
2. Förstärkt bemanning under juni – augusti månad 2015 på barn- och ungdomsenheterna.
3. Strukturerat traineeprogram för blivande socionomer.
4. Utökat chefsstöd.
5. Förstärkt specialisthandläggning.
6. Anställa utvecklingsledare.
7. Fortsätta med strategiska utbildningar som har hög evidens och god beprövad erfarenhet.
8. Upprätthålla goda traditioner och bygga en god kultur för personalgemensamma aktiviteter.
9. Förstärkt administrativt stöd

Satsningen avser 2015 men kommer att fortsätta under kommande år. Nämnden säkerställer att vidtagna åtgärder får önskad effekt genom kontinuerlig uppföljning vid nämndsammanträdena där bland annat statistik redovisas.

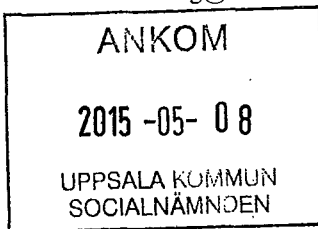
Utöver detta pågår en genomgång av nämndens delegations- och arbetsordning som ~~Genomgången kommer~~ bland annat ~~kommer~~ att resultera i utökad delegation till nämndens tjänstemän. ~~vilket kommer att påskynda beslut om att inleda och inte inleda utredning.~~

Socialnämnden

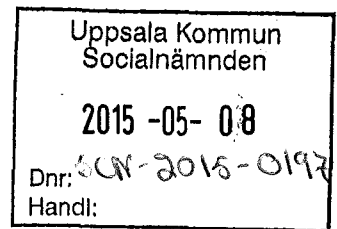
Ingrid Burman  
Ordförande

Ann-Chatrin Eriksson  
Sekreterare

Avdelning mitt  
Annelie Österberg  
annelie.osterberg@ivo.se



Uppsala kommun  
Socialnämnden  
753 75 UPPSALA



## Ärendet

Klagomål om handläggning av barnvårdsärende vid socialtjänsten,  
Uppsala

## Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ställer följande krav på åtgärder. Nämnden ska säkerställa att:

- beslut att inte inleda utredning fattas, om det inte finns synnerliga skäl, inom fjorton dagar efter det att anmälan inkom till nämnden

Redovisning av vidtagna åtgärder ska ha inkommit till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) senast den 8 juni 2015. Av redovisningen ska framgå:

- Vilka åtgärder nämnden har vidtagit alternativt avser att vidta för att på ett generellt plan komma till rätta med konstaterade brister och säkerställa att de inte upprepas
- Tidpunkt för och omfattning av de genomförda eller planerade åtgärderna (i de fall personal berörs ange vilka funktioner som avses)
- Hur nämnden säkerställer att vidtagna åtgärder får önskad effekt i nämndens fortsatta handläggning av ärenden.

Om nämnden inte uppfyller det i beslutet ställda kraven kan IVO komma att utfärda ett föreläggande. Föreläggandet kan vara förenat med vite

## Bakgrund

### *Tidigare beslut och rapport om vidtagna åtgärder*

Den 17 december 2014 fattade Inspektionen för vård och omsorg, IVO, beslut i aktuellt ärende. IVO ställde krav på att nämnden skulle säkerställa att:

- utredning enligt 11 kap. 1 § SoL avslutas inom fyra månader med ett beslut, om beslut om förlängd utredningstid inte har fattats
- beslut att inte inleda utredning fattas, om det inte finns synnerliga skäl, inom fjorton dagar efter det att anmälan inkom till nämnden

I beslutet ställde IVO krav på att nämnden skulle inkomma med en redovisning angående vilka åtgärder nämnden avsåg att vidta för att komma tillrätta med den påtalade bristen. Begärd redovisning samt kompletteringar har inkommit till IVO.

#### *Redovisning av vidtagna åtgärder*

*Utredning enligt 11 kap. 1 § SoL avslutas inom fyra månader med ett beslut, om beslut om förlängd utredningstid inte har fattats*

I samband med en ny förvaltningsorganisation har beslut fattats om att förstärka den aktuella enheten med en specialisthandläggare på 50 % under 6 månader. Enhetschefen har kontinuerlig ärendegenomgång med respektive handläggare för att säkerställa att utredningar avslutas inom rätt tid samt att anmälningar i pågående ärenden hanteras i enlighet med gällande lagstiftning. Under tiden 140501-150131 har enheten avlastats nya ärenden från ett begränsat geografiskt område av en annan enhet inom förvaltningen. Under 2015 kommer ett arbete med översyn av områdesindelning göras då den aktuella enheten har ett upptagningsområde motsvarande drygt 40 % av kommunens invånarantal och resterande 60 % är fördelade på övriga tre enheter.

*Beslut att inte inleda utredning fattas, om det inte finns synnerliga skäl, inom fjorton dagar efter det att anmälan inkom till nämnden*

De aktuella anmälningar som inkommer och som avser barn och ungdomar som inte är aktuella sedan tidigare eller där det har gått mer än tre månader efter avslut på utredningsenheten handläggs på mottagningsenheten barn och unga. I samband med att mottagningsenheten bildades 1 mars 2013 gjorde dåvarande nämnd en planering där målsättningen är att andelen förhandsbedömningar som görs inom 14 dagar ökar varje år.

Under 2014 har 73 % behandlats inom den lagstadgade tiden om 14 dagar. Merparten av resterande anmälningar behandlas inom tre veckor från det att anmälan inkommit.

Målet för 2015 är 75% men ambitionen är att nå ett högre resultat. Det pågår kontinuerligt ett arbete på mottagningen för att säkerställa att förhandsbedömningar görs inom lagstadgad tid. Mottagningsenheten har sedan den startade gjort ett LEAN-arbete för att effektivisera arbetet på mottagningen och undanröja hinder som tar tid.

### Skälen för beslutet

#### *Tillämpliga bestämmelser*

11 kap. 1 a och 2 §§ socialtjänstlagen (2001:453), SoL

5 kap. 2 och 7 §§ Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

#### *Bedömning*

Av 11 kap. 1 a § andra stycket SoL framgår att beslut att inleda eller inte inleda utredning ska, om det inte finns synnerliga skäl, fattas inom fjorton dagar efter det att anmälan har kommit in till nämnden. Enligt relevanta förarbeten (proposition 2012/13: 10 s. 60) kan synnerliga skäl t.ex. handla om att samordna socialtjänstens utredningsarbete med polisens förhör med en ung lagöverträdare, där polisförhör behöver hållas innan socialtjänsten inleder sin utredning. Det kan också handla om att det, trots ansträngningar, inte gått att få tag på familjen. Här avgör dock även allvaret i anmälan om det går att avvakta med att inleda utredning. Möjligheten att åberopa synnerliga skäl för att förlänga tiden för förhandsbedömning ska tolkas restriktivt.

Ovan nämnda bestämmelse föranleddes av att regeringen ansåg att det inte räckte med rekommendationer utan att det behövdes en tydlig gräns för när beslut om att inleda eller inte inleda utredning måste fattas. Regeringen konstaterade att det rör sig om allvarliga situationer när ett barn misstänks fara illa eller far illa. I sammanhanget underströks även att två veckor är en övre tidsgräns och att det är allvaret i anmälan som ska avgöra hur snabbt beslut om utredning måste fattas. I normalfallet bör det ta kortare tid än fjorton dagar och vissa fall bör beslut

fattas omgående (prop. 2012/13:10 s. 59). Denna paragraf trädde i kraft 1 januari 2013.

Av nämndens återrapportering framgår att i samband med att mottagningsenheten bildades 1 mars 2013 gjorde dåvarande nämnd en planering där målsättningen är att andelen förhandsbedömningar som görs inom 14 dagar ökar varje år. Under 2014 har 73 % av de inkomna anmälningarna behandlats inom den lagstadgade tiden om 14 dagar och målet för 2015 är 75%.

IVO vill uppmärksamma nämnden på att beslut att inleda eller inte inleda utredning ska, om det inte finns synnerliga skäl, fattas inom fjorton dagar efter det att anmälan har kommit in till nämnden är ett lagstadgat krav. Det är således en brist att det från nämndens sida endast är en planering eller målsättning att så ska ske och att man inte följer gällande lagstiftning.

I övrigt bedömer IVO att relevanta åtgärder kan ha vidtagits. IVO kommer under hösten 2015 att göra en inspektion i Uppsala kommun och följa upp att vidtagna åtgärder har fått effekt. IVO vill dock understryka vikten av att nämnden, enligt 5 kap. 2 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9), utövar egenkontroll med den frekvens och i den omfattning som krävs för att nämnden ska kunna säkra verksamhetens kvalitet. Därtill ska nämnden, enligt 5 kap. 7 § i nämnda föreskrift, på grundval av resultatet av egenkontrollen vidta de åtgärder som krävs för att säkra verksamhetens kvalitet.

---

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Birgitta Johannesson. I den slutliga handläggningen har inspektörerna Annika Lundell och Karolina Haeggström deltagit. Inspektören Annelie Österberg har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

  
Birgitta Johannesson

  
Annelie Österberg